

Warszawa, dnia 26 czerwca 2017 r.

Poz. 1246

**ROZPORZĄDZENIE  
MINISTRA ROLNICTWA I ROZWOJU WSI<sup>1)</sup>**

z dnia 21 czerwca 2017 r.

**w sprawie monitorowania substancji niedozwolonych, pozostałości chemicznych, biologicznych, produktów leczniczych i skażeń promieniotwórczych<sup>2)</sup>**

Na podstawie art. 16 ust. 5 ustawy z dnia 16 grudnia 2005 r. o produktach pochodzenia zwierzęcego (Dz. U. z 2017 r. poz. 242 i 471) zarządza się, co następuje:

**§ 1.** Rozporządzenie określa:

- 1) wykaz substancji niedozwolonych objętych monitorowaniem;
- 2) zakres badań przeprowadzanych w ramach monitorowania, zwanych dalej „badaniami”, rodzaj, wielkość i sposób pobierania próbek;
- 3) sposób postępowania w przypadku stwierdzenia obecności substancji niedozwolonych lub przekroczenia dopuszczalnego poziomu pozostałości chemicznych, biologicznych, produktów leczniczych i skażeń promieniotwórczych u zwierząt, w ich wydzielinach i wydalinach, w tkankach lub narządach zwierząt, w produktach pochodzenia zwierzęcego, w znajdujących się w rolniczym handlu detalicznym produktach pochodzenia zwierzęcego i żywności zawierającej jednocześnie środki spożywcze pochodzenia niezwierzęcego i produkty pochodzenia zwierzęcego oraz w wodzie przeznaczonej do pojenia zwierząt i w paszach;
- 4) sposób dokumentowania wykonywanych czynności;
- 5) sposób postępowania w zakładach lub w gospodarstwach w związku z monitorowaniem substancji niedozwolonych lub pozostałości, o których mowa w pkt 3.

**§ 2.** Wykaz substancji niedozwolonych objętych monitorowaniem jest określony w załączniku nr 1 do rozporządzenia.

**§ 3. 1.** Badaniom na obecność substancji niedozwolonych, pozostałości chemicznych, biologicznych i produktów leczniczych poddaje się zwierzęta, ich wydaliny, płyny ustrojowe, tkanki i narządy, produkty pochodzenia zwierzęcego, znajdujące się w rolniczym handlu detalicznym produkty pochodzenia zwierzęcego i żywność zawierającą jednocześnie środki spożywcze pochodzenia niezwierzęcego i produkty pochodzenia zwierzęcego oraz wodę przeznaczoną do pojenia zwierząt i pasze.

<sup>1)</sup> Minister Rolnictwa i Rozwoju Wsi kieruje działem administracji rządowej – rolnictwo, na podstawie § 1 ust. 2 pkt 1 rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 17 listopada 2015 r. w sprawie szczegółowego zakresu działania Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi (Dz. U. poz. 1906).

<sup>2)</sup> Niniejsze rozporządzenie wdraża dyrektywę 96/23/WE z dnia 29 kwietnia 1996 r. w sprawie środków monitorowania niektórych substancji i ich pozostałości u żywych zwierząt i w produktach pochodzenia zwierzęcego oraz uchylającą dyrektywy 85/358/EWG i 86/469/EWG oraz decyzje 89/187/EWG i 91/664/EWG (Dz. Urz. WE L 125 z 23.05.1996, str. 10 – Dz. Urz. UE Polskie wydanie specjalne, rozdz. 3, t. 19, str. 71), decyzję Komisji 97/747/WE z dnia 27 października 1997 r. ustalającą poziomy i częstotliwości pobierania próbek przewidzianych dyrektywą Rady 96/23/WE w sprawie kontroli niektórych substancji i ich pozostałości w niektórych produktach zwierzęcych (Dz. Urz. WE L 303 z 06.11.1997, str. 12 – Dz. Urz. UE Polskie wydanie specjalne, rozdz. 3, t. 22, str. 76) i decyzję Komisji 98/179/WE z dnia 23 lutego 1998 r. ustanawiającą szczegółowe zasady pobierania próbek do celów monitorowania niektórych substancji i ich pozostałości u żywych zwierząt i w produktach pochodzenia zwierzęcego (Dz. Urz. WE L 65 z 05.03.1998, str. 31 – Dz. Urz. UE Polskie wydanie specjalne, rozdz. 3, t. 22, str. 312).

2. Badania określone w ust. 1 przeprowadza się w laboratoriach, o których mowa w:

- 1) art. 25 ustawy z dnia 29 stycznia 2004 r. o Inspekcji Weterynaryjnej (Dz. U. z 2016 r. poz. 1077, 1948 i 1961),
- 2) art. 78 ust. 1 pkt 1 i 4 ustawy z dnia 25 sierpnia 2006 r. o bezpieczeństwie żywności i żywienia (Dz. U. z 2017 r. poz. 149) – w przypadku badania żywności zawierającej jednocześnie środki spożywcze pochodzenia niezwierzęcego i produkty pochodzenia zwierzęcego, znajdującej się w rolniczym handlu detalicznym

– zwanych dalej „laboratoriami”.

3. Badania prowadzi się na obecność substancji, które są określone w załączniku nr 1 do rozporządzenia, należących do:

- 1) grupy A – w celu stwierdzenia stosowania substancji niedozwolonych lub stosowania substancji dozwolonych niezgodnie z rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 470/2009 z dnia 6 maja 2009 r. ustanawiającym wspólnotowe procedury określania maksymalnych limitów pozostałości substancji farmakologicznie czynnych w środkach spożywczych pochodzenia zwierzęcego oraz uchylającym rozporządzenie Rady (EWG) nr 2377/90 oraz zmieniającym dyrektywę 2001/82/WE Parlamentu Europejskiego i Rady i rozporządzenie (WE) nr 726/2004 Parlamentu Europejskiego i Rady (Dz. Urz. WE L 152 z 16.06.2009, str. 11), dyrektywą 96/22/WE z dnia 29 kwietnia 1996 r. dotyczącą zakazu stosowania w gospodarstwach hodowlanych niektórych związków o działaniu hormonalnym, tyreostatycznym i beta-agonistycznym i uchylającą dyrektywy 81/602/EWG, 88/146/EWG oraz 88/229/EWG (Dz. Urz. WE L 125 z 23.05.1996 – Dz. Urz. UE Polskie wydanie specjalne, rozdz. 3, t. 19, str. 64), dyrektywą 96/23/WE z dnia 29 kwietnia 1996 r. w sprawie środków monitorowania niektórych substancji i ich pozostałości u żywych zwierząt i w produktach pochodzenia zwierzęcego oraz uchylającą dyrektywy 85/358/EWG i 86/469/EWG oraz decyzje 89/187/EWG i 91/664/EWG (Dz. Urz. WE L 125 z 23.05.1996, str. 10 – Dz. Urz. UE Polskie wydanie specjalne, rozdz. 3, t. 19, str. 71) i decyzją Rady 1999/879/WE z dnia 17 grudnia 1999 r. dotyczącą wprowadzania na rynek i podawania bydłowego hormonu wzrostu (BST) i uchylającą decyzję 90/218/EWG (Dz. Urz. WE L 331 z 23.12.1999, str. 71 – Dz. Urz. UE Polskie wydanie specjalne, rozdz. 3, t. 29, str. 28) oraz przepisami o ochronie zdrowia zwierząt oraz zwalczaniu chorób zakaźnych zwierząt;
- 2) grupy B – w celu stwierdzenia nieprzekroczenia dopuszczalnego poziomu pozostałości produktów leczniczych oraz zanieczyszczeń chemicznych i innych zanieczyszczeń.

4. Zakres badań, gatunki zwierząt, minimalne liczby pobieranych próbek produktów pochodzenia zwierzęcego oraz znajdujących się w rolniczym handlu detalicznym produktów pochodzenia zwierzęcego i żywności zawierającej jednocześnie środki spożywcze pochodzenia niezwierzęcego i produkty pochodzenia zwierzęcego, a także minimalne liczby zwierząt, od których pobiera się próbki, są określone w załączniku nr 2 do rozporządzenia.

§ 4. Rodzaje i wielkość próbek pobieranych do badań są określone w załączniku nr 3 do rozporządzenia.

§ 5. 1. Probki do badań pobiera się od zwierząt w przypadku wystąpienia u nich w szczególności:

- 1) nadmiernej masy mięśniowej;
- 2) przebarwień, obrzęków i torbieli w miejscach, w których są najczęściej stosowane iniekcje;
- 3) śladów po iniekcji w tkance tłuszczowej wokół jelita prostego;
- 4) śladów po implantach;
- 5) nadmiernej tkanki tłuszczowej;
- 6) powiększenia tarczycy;
- 7) zmian w płucach o charakterze zapalnym;
- 8) przerostu mięśnia sercowego;
- 9) zmian zapalnych w układzie moczowym.

2. Probki do badań pobiera się od zwierząt w gospodarstwach i w rzeźniach, biorąc pod uwagę płeć, wiek, gatunek, stan zdrowia i kondycję zwierząt oraz systemy ich żywienia, programy profilaktyczne i lecznicze.

§ 6. 1. Każdą próbkę do badań bezpośrednio po pobraniu:

- 1) umieszcza się w oddzielnym, jednorazowym opakowaniu o specjalnym przeznaczeniu;

- 2) znakuje się w sposób trwały i czytelny;
- 3) schładza się i zamraża, z wyłączeniem próbek krwi, jaj, miodu i pasz.

2. Próbkę, o której mowa w ust. 1, oznacza się siedmiocyfrowym numerem identyfikacyjnym, w którym:

- 1) pierwsza i druga cyfra oznaczają symbol województwa;
- 2) trzecia i czwarta cyfra oznaczają symbol powiatu;
- 3) piąta, szósta i siódma cyfra oznaczają kolejne numery próbek pobranych na terenie powiatu.

3. Próbkę, o której mowa w ust. 1, przekazuje się do laboratorium niezwłocznie, nie później niż przed upływem 7 dni od dnia jej pobrania, przy zachowaniu podczas transportu warunków określonych w ust. 1 pkt 3.

§ 7. 1. Po pobraniu próbek w gospodarstwie sporządza się protokół ich pobrania oraz protokół kontroli pozostałości chemicznych, biologicznych i produktów leczniczych zawierający dane gospodarstwa.

2. Po pobraniu próbek w rzeźni sporządza się protokół pobrania próbek oraz protokół badania przedubojowego zwierzęcia i badania poubojowego mięsa.

3. Protokół pobrania próbek sporządza się w 3 egzemplarzach.

4. Protokół pobrania próbek przekazuje się wraz z próbkami do laboratorium.

§ 8. Szczegółowe zasady pobierania próbek oraz metody analizy i sposób interpretacji wyników badań określają przepisy decyzji Komisji 98/179/WE z dnia 23 lutego 1998 r. ustanawiającej szczegółowe zasady pobierania próbek do celów monitorowania niektórych substancji i ich pozostałości u żywych zwierząt i w produktach pochodzenia zwierzęcego (Dz. Urz. WE L 65 z 05.03.1998, str. 31 – Dz. Urz. UE Polskie wydanie specjalne, rozdz. 3, t. 22, str. 312) i decyzji 2002/657/WE z dnia 14 sierpnia 2002 r. wykonującej dyrektywę Rady 96/23/WE dotyczącą wyników metod analitycznych i ich interpretacji (Dz. Urz. WE L 221 z 17.08.2002, str. 8 – Dz. Urz. UE Polskie wydanie specjalne, rozdz. 3, t. 36, str. 493).

§ 9. W przypadku sprzecznych wyników badań próbki przesyła się do krajowego laboratorium referencyjnego w celu przeprowadzenia badania rozstrzygającego.

§ 10. 1. Jeżeli w wyniku przeprowadzonego badania stwierdzono obecność substancji niedozwolonych, laboratorium o fakcie tym niezwłocznie powiadamia właściwych powiatowego i wojewódzkiego lekarza weterynarii.

2. Powiatowy lekarz weterynarii po otrzymaniu powiadomienia, o którym mowa w ust. 1, przeprowadza postępowanie wyjaśniające obejmujące:

- 1) w przypadku gospodarstwa:
  - a) kontrolę zwierząt w gospodarstwie, w tym zwierząt poszczególnych gatunków, w zakresie ich płci, wieku, sposobu użytkowania i oznakowania – jeżeli zostały oznakowane zgodnie z przepisami o identyfikacji i rejestracji zwierząt,
  - b) sprawdzenie, czy nie ma śladów po implantach lub iniekcjach,
  - c) sprawdzenie dokumentacji weterynaryjnej i zootechnicznej, ze szczególnym zwróceniem uwagi na rodzaj stosowanych produktów leczniczych, przyrost masy ciała zwierząt, zużycie paszy na kilogram przyrostu masy ciała tych zwierząt,
  - d) sprawdzenie, czy w gospodarstwie nie ma produktów leczniczych, których stosowanie jest niedozwolone lub odbywa się bez kontroli lekarza weterynarii,
  - e) pobranie próbek do badań od reprezentatywnej grupy zwierząt oraz próbek pasz i wody do pojenia zwierząt lub – w przypadku ryb – wody, w której były chowane, a następnie przekazanie ich do laboratorium;
- 2) w przypadku zakładu:
  - a) kontrolę dokumentacji w celu ustalenia pochodzenia produktów, w których stwierdzono obecność substancji niedozwolonych,
  - b) pobranie próbek do badań, jeżeli produkty znajdują się w zakładzie,
  - c) powiadomienie właściwych organów Państwowej Inspekcji Sanitarnej, Inspekcji Handlowej lub Wojskowej Inspekcji Weterynaryjnej, jeżeli produkty wysłano z zakładu,
  - d) kontrolę w miejscu pochodzenia produktów.

3. Wyniki postępowania wyjaśniającego są przekazywane właściwemu wojewódzkiemu lekarzowi weterynarii.

4. Do czasu uzyskania wyników badań powtórnie pobranych próbek, nie przemieszcza się bez zgody powiatowego lekarza weterynarii zwierząt zidentyfikowanych i oznakowanych zgodnie z przepisami o identyfikacji i rejestracji zwierząt, od których zostały pobrane próbki, oraz produktów pochodzących od lub z tych zwierząt lub pasz oraz nie wprowadza się tych zwierząt, produktów lub pasz na rynek.

**§ 11. 1.** W przypadku potwierdzenia obecności substancji niedozwolonych w powtórnie pobranych próbkach, o których mowa w § 10 ust. 2 pkt 1 lit. e, powiatowy lekarz weterynarii:

- 1) przeprowadza dodatkową kontrolę w gospodarstwie;
- 2) zwiększa częstotliwość badań przeprowadzanych w gospodarstwie przez okres co najmniej 12 miesięcy;
- 3) nakazuje, w drodze decyzji administracyjnej:
  - a) ubój zwierząt, od których pobrano próbki do badań, oddzielnie od pozostałych zwierząt, a następnie przekazanie ich tusz i narządów wewnętrznych do zakładu przetwarzającego surowiec kategorii 1 w rozumieniu rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 1069/2009 z dnia 21 października 2009 r. określającego przepisy sanitarne dotyczące produktów ubocznych pochodzenia zwierzęcego, nieprzeznaczonych do spożycia przez ludzi, i uchylającego rozporządzenie (WE) nr 1774/2002 (rozporządzenie o produktach ubocznych pochodzenia zwierzęcego) (Dz. Urz. UE L 300 z 14.11.2009, str. 1, z późn. zm.<sup>3)</sup>), zwanego dalej „rozporządzeniem nr 1069/2009”,
  - b) zniszczenie produktów pochodzących od zwierząt lub ze zwierząt oraz pasz w zakładzie, o którym mowa w lit. a.

2. Powiatowy lekarz weterynarii w przypadku potwierdzenia obecności substancji niedozwolonych w połowie lub w większej liczbie pobranych próbek do badań, w uzgodnieniu z posiadaczem zwierząt może nakazać ubój wszystkich zwierząt w gospodarstwie, u których podejrzewa się obecność substancji niedozwolonych, albo pobranie od nich próbek; czynności te wykonuje się na koszt posiadacza zwierząt.

3. Obecność w pobranych próbkach substancji niedozwolonych, które są określone w załączniku nr 1 do rozporządzenia, należących do grupy A, wykrytych przy użyciu metody rutynowej, potwierdza się w laboratorium przy zastosowaniu metody referencyjnej.

4. Jeżeli w gospodarstwie lub u posiadacza zwierząt zostały znalezione substancje niedozwolone, które są określone w załączniku nr 1 do rozporządzenia, należące do grupy A lub podgrup B1 i B2, substancje te powiatowy lekarz weterynarii zabezpiecza do czasu wydania decyzji o sposobie ich zniszczenia lub innego wykorzystania.

**§ 12. 1.** Jeżeli w wyniku przeprowadzonego badania stwierdzono przekroczenie dopuszczalnego poziomu pozostałości chemicznych, biologicznych i produktów leczniczych, laboratorium powiadamia o tym fakcie właściwych powiatowego i wojewódzkiego lekarza weterynarii.

2. Powiatowy lekarz weterynarii, po otrzymaniu powiadomienia, o którym mowa w ust. 1, przeprowadza postępowanie wyjaśniające, które obejmuje:

- 1) w przypadku gospodarstwa:
  - a) kontrolę zwierząt w gospodarstwie, w tym zwierząt poszczególnych gatunków, w zakresie ich płci, wieku, sposobu użytkowania i oznakowania – jeżeli zostały oznakowane zgodnie z przepisami o identyfikacji i rejestracji zwierząt,
  - b) kontrolę dokumentacji weterynaryjnej i zootechnicznej, ze szczególnym uwzględnieniem danych dotyczących stosowania u zwierząt produktów leczniczych zawierających substancję wykrytą w wyniku badania,
  - c) ustalenie sposobu wykorzystania produktów pochodzących od lub ze zwierząt, których wprowadzanie na rynek jest zakazane w związku ze stwierdzonymi przekroczeniami, o których mowa w ust. 1,
  - d) ustalenie sposobu wykorzystania lub zniszczenia pasz;
- 2) w przypadku zakładu:
  - a) kontrolę dokumentacji zakładu w celu ustalenia pochodzenia produktów, w których stwierdzono obecność pozostałości chemicznych, biologicznych i produktów leczniczych,

<sup>3)</sup> Zmiany wymienionego rozporządzenia zostały ogłoszone w Dz. Urz. UE L 276 z 20.10.2010, str. 33, Dz. Urz. UE L 216 z 14.08.2012, str. 3, Dz. Urz. UE L 354 z 28.12.2013, str. 86 i Dz. Urz. UE L 95 z 07.04.2017, str. 1.

- b) pobranie próbek do badań, jeżeli produkty znajdują się w zakładzie,
- c) powiadomienie właściwych organów Państwowej Inspekcji Sanitarnej, Inspekcji Handlowej lub Wojskowej Inspekcji Weterynaryjnej, jeżeli produkty wysłano z zakładu,
- d) kontrolę w miejscu pochodzenia produktów.

3. O wynikach postępowania wyjaśniającego powiatowy lekarz weterynarii informuje właściwego wojewódzkiego lekarza weterynarii.

**§ 13. 1.** Jeżeli w wyniku postępowania wyjaśniającego w gospodarstwie nie ustalono przyczyny przekroczenia dopuszczalnego poziomu pozostałości produktów leczniczych, powtórnie pobiera się próbki pasz od lub ze zwierząt i przesyła do laboratorium.

2. Jeżeli powtórne badanie potwierdziło przekroczenie dopuszczalnego poziomu pozostałości produktów leczniczych, powiatowy lekarz weterynarii, w drodze decyzji administracyjnej:

- 1) nakazuje, aby zwierzęta zidentyfikowane i oznakowane zgodnie z przepisami o identyfikacji i rejestracji zwierząt nie opuszczały gospodarstwa do czasu upływu okresu karencji właściwego dla substancji farmakologicznie czynnej zawartej w tym produkcie leczniczym;
- 2) ustala sposób wykorzystania lub zniszczenia pasz lub produktów pochodzących od lub z tych zwierząt.

3. W przypadku stwierdzenia, że nie przestrzegano okresów karencji danego produktu leczniczego, zwiększa się częstotliwość badań w gospodarstwie przez okres co najmniej 6 miesięcy.

4. Jeżeli stwierdzono przekroczenie dopuszczalnych poziomów pozostałości zanieczyszczeń chemicznych i innych zanieczyszczeń, które są określone w załączniku nr 1 do rozporządzenia, należących do grupy B, w szczególności metali, pestycydów i polichlorowanych bifenyli, to:

- 1) wyniki badań przekazuje się Państwowej Inspekcji Sanitarnej, Inspekcji Handlowej lub Wojskowej Inspekcji Weterynaryjnej;
- 2) zwiększa się częstotliwość badań w gospodarstwie przez okres co najmniej 6 miesięcy.

**§ 14. 1.** Urzędowy lekarz weterynarii w przypadku podejrzenia lub stwierdzenia w rzeźni:

- 1) podawania zwierzętom substancji niedozwolonych:
  - a) nakazuje ubój tych zwierząt oddzielnie od pozostałych zwierząt,
  - b) pobiera próbki do badań oraz zatrzymuje tusze i narządy wewnętrzne do dnia uzyskania wyników tych badań,
  - c) nakazuje przekazanie tusz i narządów wewnętrznych zwierząt, od których pobrano próbki do badań, do zakładu przetwarzającego surowiec kategorii 1 w rozumieniu rozporządzenia nr 1069/2009 – w przypadku potwierdzenia obecności substancji niedozwolonych w próbkach, o których mowa w lit. b;
- 2) nieprzestrzegania u zwierząt okresu karencji danego produktu leczniczego:
  - a) ustala termin uboju tych zwierząt z uwzględnieniem upływu okresu karencji właściwego dla substancji farmakologicznie czynnej zawartej w produkcie leczniczym albo
  - b) nakazuje ubój tych zwierząt przed upływem okresu karencji właściwego dla substancji farmakologicznie czynnej zawartej w tym produkcie leczniczym:
    - w nagłych przypadkach, powodujących zagrożenie zdrowia lub życia zwierząt, lub
    - jeżeli nie jest możliwe przetrzymywanie zwierząt w rzeźni przy zachowaniu warunków określonych w przepisach o ochronie zwierząt, lub
    - jeżeli wyposażenie rzeźni uniemożliwia dokonanie uboju w późniejszym terminie.

2. Tusze i narządy wewnętrzne zwierząt poddanych ubojowi w przypadkach, o których mowa w ust. 1 pkt 2 lit. b, zabezpiecza się do czasu uzyskania wyników badań próbek pobranych od tych zwierząt.

**§ 15. 1.** Badaniom pozostałości skażeń promieniotwórczych radioizotopami cezu poddaje się mięso z bydła, świń, owiec, zwierząt łownych, drobiu oraz ryby, jaja kurze i mleko krowie.

2. Do badań, o których mowa w ust. 1, pobiera się losowo, co kwartał, w każdym województwie po 3 próbki o masie 1 kilograma, pochodzące z gospodarstw lub zakładów.

3. Wojewódzcy lekarze weterynarii sporządzają zestawienia wyników przeprowadzonych badań skażeń promieniotwórczych i przekazują Głównemu Lekarzowi Weterynarii w terminie do dnia 31 stycznia następnego roku kalendarzowego za rok poprzedni.

§ 16. Rozporządzenie wchodzi w życie z dniem następującym po dniu ogłoszenia<sup>4)</sup>.

Minister Rolnictwa i Rozwoju Wsi: *K. Jurgiel*

---

<sup>4)</sup> Niniejsze rozporządzenie było poprzedzone rozporządzeniem Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 28 lipca 2006 r. w sprawie sposobu postępowania z substancjami niedozwolonymi, pozostałościami chemicznymi, biologicznymi, produktami leczniczymi i skażeniami promieniotwórczymi u zwierząt i w produktach pochodzenia zwierzęcego (Dz. U. poz. 1067 i 1113), które na podstawie art. 9 ust. 2 ustawy z dnia 16 listopada 2016 r. o zmianie niektórych ustaw w celu ułatwienia sprzedaży żywności przez rolników (Dz. U. poz. 1961) traci moc z dniem wejścia w życie niniejszego rozporządzenia.

**Załącznik nr 1****WYKAZ SUBSTANCJI NIEDOZWOLONYCH OBJĘTYCH MONITOROWANIEM**

1. Grupa A – substancje wykazujące działanie anaboliczne oraz substancje, których stosowanie u zwierząt jest niedozwolone:

- 1) stilbeny, pochodne stilbenów oraz ich sole i estry;
- 2) substancje tyreostatyczne;
- 3) steroidy;
- 4) laktony kwasu rezorcyłowego, w tym zeranol;
- 5) beta-agoniści;
- 6) substancje farmakologicznie czynne, które są określone w tabeli 2 załącznika do rozporządzenia Komisji (UE) nr 37/2010 z dnia 22 grudnia 2009 r. w sprawie substancji farmakologicznie czynnych i ich klasyfikacji w odniesieniu do maksymalnych limitów pozostałości w środkach spożywczych pochodzenia zwierzęcego (Dz. Urz. UE L 15 z 20.01.2010, str. 1).

2. Grupa B – produkty lecznicze, w tym substancje niedozwolone, które mogą być użyte do celów weterynaryjnych, zanieczyszczenia chemiczne oraz inne zanieczyszczenia:

- 1) substancje przeciwbakteryjne, w tym sulfonamidy, chinolony;
- 2) inne produkty lecznicze:
  - a) leki przeciworobacze,
  - b) kokcydiostatyki,
  - c) karbaminiany i pyretroidy,
  - d) neuroleptyki,
  - e) niesteroidowe leki przeciwzapalne,
  - f) inne substancje farmakologicznie czynne;
- 3) zanieczyszczenia chemiczne i inne zanieczyszczenia:
  - a) pestycydy chloroorganiczne i polichlorowane bifenyle (PCB),
  - b) pestycydy fosforoorganiczne,
  - c) pierwiastki toksyczne,
  - d) mikotoksyny,
  - e) barwniki,
  - f) inne.



## Załącznik nr 2

ZAKRES BADAŃ, GATUNKI ZWIERZĄT, MINIMALNE LICZBY POBIERANYCH PRÓBEK PRODUKTÓW POCHODZENIA ZWIERZĘCEGO ORAZ ZNAJDUJĄCYCH SIĘ W ROLNICZYM HANDLU DETALICZNYM PRODUKTACH POCHODZENIA ZWIERZĘCEGO I ŻYWNOŚCI ZAWIERAJĄCEJ JEDNOCZEŚNIE ŚRODKI SPOŻYWCZE POCHODZENIA NIEZWIERZĘCEGO I PRODUKTY POCHODZENIA ZWIERZĘCEGO, A TAKŻE MINIMALNA LICZBA ZWIERZĄT, OD KTÓRYCH POBIERA SIĘ PRÓBKİ

## I. Bydło

1. Badaniami na obecność wszystkich grup substancji obejmuje się co roku nie mniej niż 0,4% wszystkich zwierząt poddawanych ubojowi w poprzednim roku kalendarzowym, według następującego podziału:

- 1) grupa A: 0,25%:
  - a) 50% próbek pobiera się od żywych zwierząt w gospodarstwie, przy czym 25% próbek badanych na obecność substancji należących do podgrupy A5 może być pobrana jako próbki pasz lub wody przeznaczonej do pojenia zwierząt,
  - b) 50% próbek pobiera się po uboju w rzeźni;
- 2) grupa B: 0,15%:
  - a) 30% próbek bada się na obecność substancji z podgrupy B1,
  - b) 30% próbek bada się na obecność substancji z podgrupy B2,
  - c) 10% próbek bada się na obecność substancji z podgrupy B3,
  - d) pozostałe 30% próbek kwalifikuje się do badań w zależności od aktualnych zagrożeń.

2. Nie mniej niż 5% ogólnej liczby próbek pobranych do badań na obecność substancji z grupy A bada się w celu stwierdzenia obecności substancji z każdej podgrupy: A1, A2, A3, A4, A5, A6.

## II. Świnie

1. Badaniami na obecność wszystkich grup substancji obejmuje się co roku nie mniej niż 0,05% wszystkich świń poddawanych ubojowi w poprzednim roku kalendarzowym, według następującego podziału:

- 1) grupa A: 0,02%, przy czym próbki pobiera się w rzeźniach oraz dodatkowo pobiera się próbki wody przeznaczonej do pojenia zwierząt, pasz, wydalin lub innych próbek w gospodarstwach, z tym że na 100 000 świń poddawanych ubojowi w poprzednim roku kontroluje się co najmniej jedno gospodarstwo;
- 2) grupa B: 0,03%:
  - a) 30% próbek bada się na obecność substancji z podgrupy B1,
  - b) 30% próbek bada się na obecność substancji z podgrupy B2,
  - c) 10% próbek bada się na obecność substancji z podgrupy B3,
  - d) pozostałe 30% próbek kwalifikuje się do badań w zależności od aktualnych zagrożeń.

2. Nie mniej niż 5% ogólnej liczby próbek pobranych do badań na obecność substancji z grupy A bada się w celu stwierdzenia obecności substancji z każdej podgrupy: A1, A2, A3, A4, A5, A6. Pozostałe próbki kwalifikuje się do badań w zależności od aktualnych zagrożeń.

## III. Owce i kozy

1. Badaniami na obecność wszystkich grup substancji obejmuje się co roku nie mniej niż 0,05% wszystkich powyżej 3 miesiąca życia owiec i kóz, poddawanych ubojowi w poprzednim roku kalendarzowym, według następującego podziału:

- 1) grupa A: 0,01%;
- 2) grupa B: 0,04%:
  - a) 30% próbek bada się na obecność substancji z podgrupy B1,



- b) 30% próbek bada się na obecność substancji z podgrupy B2,
- c) 10% próbek bada się na obecność substancji z podgrupy B3,
- d) pozostałe 30% próbek kwalifikuje się do badań w zależności od aktualnych zagrożeń.

2. Nie mniej niż 5% ogólnej liczby próbek pobranych do badań na obecność substancji z grupy A bada się w celu stwierdzenia obecności substancji z każdej podgrupy: A1, A2, A3, A4, A5, A6. Pozostałe próbki kwalifikuje się do badań w zależności od aktualnych zagrożeń.

#### IV. Koniowate

Badaniami kontrolnymi obejmuje się co najmniej 100 zwierząt. Próbki kwalifikuje się do badań w zależności od aktualnych zagrożeń.

#### V. Drób

1. Badaniami na obecność wszystkich grup substancji obejmuje się co roku kurczęta brojlery, kury, indyki, kaczki, gęsi, pobierając co najmniej jedną próbkę na 200 ton rocznej produkcji, przy co najmniej 100 próbkach dla substancji z grupy A i co najmniej 100 próbkach dla substancji z grupy B każdego gatunku drobiu, jeżeli roczna produkcja danego gatunku drobiu wynosi więcej niż 5000 ton, według następującego podziału:

- 1) grupa A: 50%, przy czym jedną piątą próbek pobiera się w gospodarstwie;
- 2) grupa B: 50%:
  - a) 30% próbek bada się na obecność substancji z podgrupy B1,
  - b) 30% próbek bada się na obecność substancji z podgrupy B2,
  - c) 10% próbek bada się na obecność substancji z podgrupy B3,
  - d) pozostałe 30% próbek kwalifikuje się do badań w zależności od aktualnych zagrożeń.

2. Nie mniej niż 5% ogólnej liczby próbek pobranych do badań na obecność substancji z grupy A bada się w celu stwierdzenia obecności substancji z każdej podgrupy: A1, A2, A3, A4, A5, A6. Pozostałe próbki kwalifikuje się do badań w zależności od aktualnych zagrożeń.

#### VI. Ryby

1. Badaniami obejmuje się ryby z chowu lub hodowli, w tym hodowli morskich, pobierając co roku nie mniej niż jedną próbkę na 100 ton rocznej krajowej produkcji, według następującego podziału:

- 1) grupa A: jedna trzecia próbek, przy czym próbki pobiera się w gospodarstwie od ryb na wszystkich etapach produkcji; w przypadku hodowli morskich próbki mogą być pobrane z pasz, jeżeli nie jest możliwe pobranie próbek od ryb;
- 2) grupa B: dwie trzecie próbek, przy czym próbki pobiera się w gospodarstwie lub w zakładzie przetwórczym, w hurtowniach, pod warunkiem że jest możliwe ustalenie gospodarstw, z których one pochodzą.

2. We wszystkich przypadkach próbki pobrane w gospodarstwach pochodzą z nie mniejszej ilości niż 10% miejsc chowu lub hodowli ryb.

3. W przypadku podejrzenia stosowania produktów leczniczych weterynaryjnych lub innych substancji chemicznych, a także w przypadku możliwości występowania zanieczyszczeń środowiskowych, badaniami obejmuje się produkty rybostwa inne niż określone w ust. 1, z tym że pobrane próbki stanowią dodatkową pulę próbek w stosunku do ilości próbek określonych w ust. 1.

#### VII. Mleko

1. Badaniami obejmuje się mleko surowe pochodzące od krów, pobierając co roku co najmniej jedną próbkę na 15 000 ton rocznej produkcji mleka, nie mniej niż 300 próbek, według następującego podziału:

- 1) 70% próbek bada się na obecność pozostałości produktów leczniczych, przy czym każdą próbkę bada się na obecność nie mniej niż czterech różnych substancji należących do co najmniej trzech podgrup wśród podgrup: A6, B1, B2a oraz B2e;
- 2) 15% próbek bada się na obecność substancji z podgrupy B3;
- 3) pozostałe 15% próbek kwalifikuje się do badań w zależności od aktualnych zagrożeń.

2. Próbkę mleka surowego pobiera się w gospodarstwie ze zbiornika z zebrany mlekem albo w zakładzie mleczarskim przed opróżnieniem zbiornika mleka.

3. W razie potrzeby badaniami obejmuje się mleko surowe pochodzące od innych zwierząt niż wymienione w ust. 1, z tym że pobrane próbki stanowią dodatkową pulę próbek w stosunku do ilości próbek określonych w ust. 1.

#### VIII. Jaja

1. Próbkę jaj kurzych co roku pobiera się w gospodarstwie, w punkcie skupu jaj lub w zakładzie pakowania jaj. Badaniami obejmuje się jaja kurze, pobierając co najmniej jedną próbkę na 1000 ton rocznej produkcji jaj, nie mniej niż 200 próbek, według następującego podziału:

- 1) 70% próbek bada się na obecność co najmniej jednej substancji z następujących podgrup: A6, B1 oraz B2b;
- 2) 30% próbek kwalifikuje się do badań w zależności od aktualnych zagrożeń, ale bada się na obecność substancji z podgrupy B3a.

2. Co najmniej 30% próbek pobiera się w zakładzie pakowania jaj.

3. W razie potrzeby badaniami obejmuje się jaja pochodzące od innych gatunków drobiu, niż określone w ust. 1, z tym że pobrane próbki stanowią dodatkową pulę próbek w stosunku do ilości próbek określonych w ust. 1.

#### IX. Króliki

1. Badaniami obejmuje się mięso królików, pobierając co roku co najmniej 10 próbek na 300 ton rocznej krajowej produkcji tego mięsa w poprzednim roku przy pierwszych 3000 ton produkcji oraz dodatkowo jedną próbkę na każde 300 ton wyprodukowanego ponad 3000 ton, według następującego podziału:

- 1) grupa A: 30% próbek:
  - a) 70% próbek bada się na obecność substancji z podgrupy A6,
  - b) 30% próbek bada się na obecność substancji z pozostałych podgrup grupy A;
- 2) grupa B: 70% próbek:
  - a) 30% próbek bada się na obecność substancji z podgrupy B1,
  - b) 30% próbek bada się na obecność substancji z podgrupy B2,
  - c) 10% próbek bada się na obecność substancji z podgrupy B3,
  - d) pozostałe 30% próbek kwalifikuje się do badań w zależności od aktualnych zagrożeń.

2. Próbkę pobiera się w gospodarstwie lub w rzeźni.

3. Dodatkowo w gospodarstwie mogą być pobrane próbki wody przeznaczonej do pojenia zwierząt lub próbki pasz.

#### X. Zwierzęta dzikie utrzymywane przez człowieka

1. Badaniami obejmuje się co roku nie mniej niż 100 zwierząt dzikich utrzymywanych przez człowieka, według następującego podziału:

- 1) grupa A: 20%, przy czym przynajmniej 51% próbek bada się na obecność substancji z podgrup A5 i A6; pozostałe próbki kwalifikuje się do badań w zależności od aktualnych zagrożeń;
- 2) grupa B: 70%:
  - a) 30% próbek bada się na obecność substancji z podgrupy B1,
  - b) 30% próbek bada się na obecność substancji z podgrup B2a i B2b,
  - c) 10% próbek bada się na obecność substancji z podgrup B2c i B2e,
  - d) 30% próbek bada się na obecność substancji z podgrupy B3.

2. Pozostałe 10% próbek kwalifikuje się do badań w zależności od aktualnych zagrożeń.

3. Próbkę pobiera się w rzeźni lub w zakładzie rozbioru. Dodatkowo w gospodarstwie mogą być pobrane próbki wody przeznaczonej do pojenia zwierząt lub próbki pasz.

#### XI. Zwierzęta łowne

Badaniami obejmuje się co roku nie mniej niż 100 zwierząt łownych, w tym dziki, sarny, jelenie, odstrzelonych w kraju w danym roku kalendarzowym. Próbkę te bada się na obecność substancji z podgrupy B3a i B3c.

#### XII. Miód

Próbki pobiera się na każdym etapie produkcji miodu. Badaniami obejmuje się miód pszczeli, pobierając co najmniej 10 próbek na 300 ton rocznej krajowej produkcji przy pierwszych 3000 ton produkcji oraz dodatkowo jedną próbkę na każde 300 ton wyprodukowanego ponad 3000 ton, według następującego podziału:

- 1) 50% próbek bada się na obecność substancji z podgrupy B1 i B2c;
- 2) 40% próbek bada się na obecność substancji z podgrupy B3a, B3b i B3c;
- 3) pozostałe 10% próbek kwalifikuje się do badań w zależności od aktualnych zagrożeń.

#### XIII. Przywożone produkty pochodzenia zwierzęcego

Zakres badań, liczbę i rodzaj pobieranych próbek określa się w zależności od aktualnych zagrożeń i wielkości przywozu.

#### XIV. Żywność zawierająca jednocześnie środki spożywcze pochodzenia niezwierzęcego i produkty pochodzenia zwierzęcego znajdująca się w rolniczym handlu detalicznym

Zakres badań, liczbę i rodzaj pobieranych próbek określa się w zależności od aktualnych zagrożeń i wielkości produkcji.

## Załącznik nr 3

## RODZAJE I WIELKOŚĆ PRÓBEK POBIERANYCH DO BADAŃ

Rodzaj próbki	Wielkość próbki	Gatunek zwierząt	Uwagi
Mocz	150 ml	bydło, świnie, owce, kozy, koniowate	–
Krew (surowica lub osocze)	100 (10–30) ml	bydło, świnie, drób, owce, kozy	krew w kierunku grupy A3: – 100 ml (bez dodatku heparyny w szklanym opakowaniu) – 20 ml surowicy krew w kierunku grupy A6: – 30 ml osocza (heparynizowanej krwi), od drobiu 10 ml
Mięśnie	300 g	bydło, świnie, owce, kozy, koniowate, drób, zwierzęta łowne, zwierzęta dzikie utrzymywane przez człowieka, króliki	–
Wątroba	200 g	bydło, świnie, owce, kozy, koniowate, drób, zwierzęta łowne, zwierzęta dzikie utrzymywane przez człowieka, króliki	drób – próbka łączna z gospodarstwa
Nerki	200 g	bydło, świnie, owce, kozy, koniowate, zwierzęta dzikie utrzymywane przez człowieka, króliki	–
Płuca	100 g	bydło, świnie, owce, kozy, koniowate, drób, zwierzęta dzikie utrzymywane przez człowieka, króliki	drób – próbka łączna z gospodarstwa
Tkanka tłuszczowa	200 g	bydło, świnie, owce, kozy, koniowate, drób, zwierzęta łowne, zwierzęta dzikie utrzymywane przez człowieka, króliki	w kierunku grupy A3 – tłuszcz okołonerkowy
Sierść	2 g	bydło, świnie	–
Woda przeznaczona do pojenia zwierząt	200 ml	bydło, świnie, drób	–
Pasze	500 g lub 500 ml	bydło, świnie, drób, ryby	–
Mleko surowe	500 ml	krowy, kozy, owce	–
Jaja	12 szt.	kury, przepiórki, inne gatunki drobiu	–
Ryby	1 ryba (min. 1 kg)	–	–
Miód	200 g	–	–
Przywożone produkty pochodzenia zwierzęcego	300 g	–	–
Żywność zawierająca jednocześnie środki spożywcze pochodzenia niezwierzęcego i produkty pochodzenia zwierzęcego znajdujące się w rolniczym handlu detalicznym	300 g	–	–